

hmeljar

»HMEJAR«

GLASILO HMEJARSKE
ZADRUGE z o. j. v ŽALCU

ŽALEC, MAJ 1946

Leto I.

Štev. 6

Koristi pravilnega napeljevanja trt

Že zadnjič smo povdarili, da nikarte ne stavite hmeljev preblizu štora. Še vedno se najdejo hmeljarja, ki raznajo s hmeljsko rastlino kakor svinja z mehomo. Pri napeljevanju v naglici pomuli odvišne poganjke, ostale tri, štiri pa pridrgne kakor obešenca na hmeljevko. Ne tako, dragi tovariši! Kdor hoče prav hmeljariti in žeti v jeseni obilno plačilo za svoj trud, se bo ravnal pri napeljevanju po starih izkušnjah, ki so se vedno dobro obnesle.

Ko smo postavili hmeljevke najmanj 40 cm od štora, ravnamo pri napeljevanju takole: Iz grmušlja poganjkov izberemo štiri najboljše, kar ni rečeno, da najdaljše, temveč v rasti najbolj izenačene trte. To se pravi čakate in zastavne iz sredine šopa. Prvi poganjki dado v prezgodnjih letih, kot obeta, da bo letošnje, kaj radi prezgoden cvet in slab pridelek redkih kravic in preraščencev. Ostale trte porežemo s hmeljskim nožem, ker tako rastlina najmanj trpi in se takšne rane naglo, pri trganju nastale pa prav slabo celijo, se te dolgo solzijo in nudijo raznim škodljivcem posebno peronospori široka vrata za vdor v rastlino. Ko napeljavaš trte, jih lepo položi na zemljo do opore, na katero jih z vezilom tik zemlje nalahno ohloni. Odrezanih odvišnih poganjkov ne meči po hmeljišču, temveč jih povij, če so zdravi, v pušelj, ki ga položi na trte, potem pa jih plitko zasuj. Tako boš dal rastlini tedaj, ko bo že izvlekla iz štora rezervno hrano, s tem zelenim gnojenjem iz hmeljskih odpadkov samih najboljše gnojilo, prav tako, kakor vbrizgavajo zdravniki bolnikom kri. Če so poganjki zdravi, smo rekli zgoraj, kajti pri napeljevanju je treba tudi natančno pogledati, če niso med njimi kuštravci — nosilci peronospore — ali drugače bolno nakaženi. Takšne bolne poganjke je treba metati v košaro, ki jo nosi delavec s seboj, in jih po končanem delu sežgati. Ni se treba nič nasmihovati, češ, spet nepotrebna ceremonija. Pred očmi morate imeti, da s to malo zamudo mnogo pripomorete k preprečitvi bolezni, kar je nele mnogo laže, temveč tudi mnogo izdatneje in zlasti ceneje kakor poznejša borba z že nastopajočo boleznijo.

Koristnosti pravilnega napeljevanja trt so kaj mnogostranske. Po vsej dolžini trt, ki se na gornje opisani način zagrnejo s prstjo, odženejo številne vlaknaste poletne koreninice, ki se razrasejo daleč naokoli, vsrkajo vsak še tako skromen dežek in z njim hrano ter tako mnogo doprinesejo k prehrani rastline. Štor sam poganja zlasti v globino pretežno debelejšje korenine, čijih glavna naloga je, da sprejmejo v jeseni čimveč založne (rezervne) hrane,

ki jo nalaga rastlina po obiranju v njih in jo potem čez leto z vodo vred pumpajo v rastline. Tako so poletne vlaknaste koreninice glavne dovajalke hrane in gnoja, ki ga pravilno polagamo alj posipamo ob vsako strani pogrobanih trt, nikoli pa ne na nje same ali pa celo le na štor, kar žal še opažamo. Rastlina namreč nima ne rok, ne žlice, da bo zajemala iz takšnega oddaljenega kupa, temveč ji moramo prinesiti hrano prav h koreninam. Pred leti, ko je bilo več ko dovolj čilskega solitra, so nespametni hmeljarji metali vsaki rastlini po pest tega gnojila na sadež sam, ker so pač tako umeli gnojenje »na glavo«, namesto da bi potrosili soliter po obeh plateh pogrobanih trt za ped široko. Takozvano naglavno gnojenje je uspešno le pri pravilni napeljavi trt, ker more le tako priti še to leto rastlinam v prid.

Pravilno napeljevanje trt pa je posebno letos nad vse važno, ko nam preti suša. Še tako skromen dežek, da celo že močna rosa pride v gornje plasti rahle zemlje, kjer jo morejo iz pogrobanih trt pognale koreninice vsrkati. Zato trpi pravilno napeljani hmelj mnogo manj od suše, kakor pa tisti, ki so mu nepravilno postavili oporo preblizu štora in nategnili na njo navpično trte. Vrednost poletnih vlaknastih korenin v borbi proti suši znajo ceniti napredni poljedelci pri obsipanju žita in koruze ter zlasti vrtnarji, ki dobivajo n. pr. iz pogrobanih paradižnikov obilnejši pridelek, ker je rastlina odpornejša proti suši.

Pa še ene koristi pravilnega napeljevanja trt ne smemo pozabiti. Čim navpičneje raste rastlina, hitreje srka hrano iz tal v vrh ter raste pri tem bolj v višino kakor v širino. Tako je to tudi pri hmelju, kjer nam pa ni ljuba rast v višino, temveč dajo le košate rastline obilen pridelek. Če smo trte pravilno napeljali, pa prisilimo z dvakratno upogitvijo istih — enkrat pri štoru, drugič pa pri opori — da tako rudninski sok iz korenin navzgor, kakor tudi v nasprotni smeri škrobni odnosno sladkorni sok po rastlini navzdol počasneje kroži, kar ima za posledico košatenje in obilni nastavek cveta torej tisto, ki je za hmeljarja največje važnosti: obilen pridelek enakomernih in čvrstih kobil.

Koristi, ki nam jih nudi pravilno napeljevanje hmelja so tako velike in mnogostranske, da tisto malo več dela in pažnje prav obilno poplačajo, saj izkušnje učijo, da si tako nele zboljšamo in zagotovimo temveč tudi znatno — za do 30% — povečamo pridelek. Na manjši ploskvi več pridelka, to bodi vodilo vsega kmetovanja na naših skromnih njivah, posebno pa še pri hmelju, kar bo znatno zmanjšalo tveganost pridelovanja in omogočilo našo konkurenčno sposobnost na svetovnih tržiščih.

Bodimo na straži pred peronosporo

Ne bo vsem prav ta poziv, ker se nekateri hmeljarji še vedno zanašajo, da bo že vreme tako potegnilo, da bo zadosti eno samo škropljenje v polni cvet. Mnogi so že plačali prav drago to svojo napačno modrost z rjavim hmeljem, zato je treba, da se pomenimo, zakaj je škropljenje potrebno.

Glavno je treba vedeti, da s škropljenjem ne moremo ozdraviti po peronospori napadenega hmelja, temveč je potrebno škropljenje z bakrenimi škropivi zato, da obvarujemo hmelj pred okužbo. Tanka plast škropiva namreč onemogoča glivici te rje, da bi se na rastlini naselila, razpasla in se dalje širila. Škropljenje proti peronospori je v svojem učinku prav podobno zavarovanju proti požaru, kjer je zavarovanec, ki ni pogorel, še vedno na boljšem od pogorelega, čeprav je z zavarovalnico tudi ta delno krit za povzročeno škodo. Nisem še čul pametnega gospodarja godrnjati, češ, zavarovalnico plačujem že toliko let, pa bi že vendar smel enkrat pogoreti. Prav tako je s škropljenjem proti peronospori: Izdatek za škropivo in trud sta nekakšna zavarovalnina največjega hmeljarjevega bogastva — gladke zelene barve.

Ne imejmo zato pomislekov, temveč storimo svojo dolžnost. Čim doseže rastlina meter višine jo skrbno poškopimo s pravim škropivom. Nekateri hmeljarji dajejo prednost galični brozgi, dočim se drugi zaradi enostavnosti vedno bolj poslužujejo bakrenega apna. Pri tem se moramo držati dveh važnih načel. Prvič, da pravilno pripravimo škropivo in drugič, da škropimo pravilno in o pravem času.

Za vsako sredstvo, ki ga rabimo za škropljenje, imamo tudi natančno navodilo, kako ga moramo mešati. Tega navodila se moramo prav do črke držati, ker drugače škropljenje ne bo nič pomagalo, če bo preslabo, ali pa bo celo škodovalo, če bo premočno. Priprava večine sredstev za škropljenje je zelo enostavna. Na določeno množino vode raztopimo določeno množino dotičnega sredstva in škropivo je gotovo. Pač pa je priprava galične brozge bolj zamotana, zato bo prav, da navodilo ponovimo. Pravilno jo namreč zmešamo takole:

Za 100 litrov škropiva pripravimo v sodu 100 litrov vode. V drugi posodici pa raztopimo v cunjo zaviti 1 kg galice, v tretji pa 1 kg živega ali 2 kg ugašenega apna. Nato vlivamo iz druge in tretje posode hkrati v tankih curkih obe tekočini v prvo posodo z vodo. Mešanico preizkusimo še z lakmusovim papirjem: če postane moder, je mešanica dobra, če je pa rdeč ali vijoličast, pa je treba še dolivati apnene raztopine, dokler trak ne pomodri.

Kakor je to navodilo enostavno, je vendar naprava pravilne brozge vedno kočljiva stvar. Če namreč primešaš premalo apna, bo škropivo osmudilo rastlino. Če pa dodaš preveč apna, kar iz nepravilne pazljivosti pogosto grešijo naši hmeljarji, pa škropivo kaj malo ali prav nič ne pomaga. Zato se je splošno uvedla v hmeljarstvu uporaba bakrenega apna, katerega se enostavno zameša 1 kg na 100 litrov vode, in škropivo je gotovo. Prednost bakrenega apna je tudi v tem, da se dalje časa drži, raztopino galice moramo pa najpozneje v 24 urah porabiti.

Ena glavnih zapovedi pri škropljenju je ta, da tekočine ne smeš polivati po rastlinah, temveč jih v pravilni razdalji zamegliti s škropivom, da sede na liste kakor tanka megla. Zlasti važno pa je, da zadenemo predvsem spodnje

plati listov, kjer se vsedajo trosi peronospore. Zlasti pri prvem škropljenju moramo to posebno upoštevati, da nam ne bo potem kljub škropljenju zlezla peronospora po rastlini navzgor. Pa še eno je treba vedno povdarjati: Ne škropite v najhujši sončni pripeki!

Borba proti suši

Kakor kažejo vsi znaki, bo letos spet sušno leto. Že zimske vlage je bilo prav malo in so opazovali sadjarji, ko so pozimi kopali jame za drevje, da je v globini pol metra zemlja še od lanske suše povsem izsušena. Kaj znači za sušne predele naše doline, ki jih ni malo, pomanjkanje padavin zlasti za goldingovo, iz svoje domovine na obilno vlago navajeno rastlino, je vsakomur znano. Kakor pa vidimo, ne vedo naši hmeljarji, da ne kaže držati križem rok, gledati v pratiko, kdaj bodo lunine izpremembe in kdaj bo imela Mrzlica kapo, ter se zanašati predvsem na božjo pomoč.

Kmetijska znanost je dosegla tudi v borbi proti suši znatne uspehe, seveda z žilavim in nepopustnim delom. Vidimo, da nekaterim našim hmeljarjem še mnogo manjka do naziva naprednih hmeljarjev. Zadnja nevihta je prinesla nekaj moče, ki bi jo morali znati ohraniti v zemlji. V ta namen bi naj bilo prvo delo na vsežgodaj po nevihti, da bi tisti hmeljarji, ki so že postavili hmeljevke, zrahljali poteptano zemljo s kultivatorjem in tako dosegli dvoje. Prvič bi zabranili, da bi prehitro ne izpuhtela vlaga iz zemlje. Če opazujemo sveže prebrano njivo, vidimo, da je vsa plast zemlje suha. le stopinje orača, ki je vodil brano, so mokre. Površen opazovalec bo dejal, da je to pač jasen dokaz, da je brananje škodljivo, ker izpuhti skozi rahlo gobasto plast vlaga, dočim v zbiti zemlji ostane. Vendar kljub temu videzu to ni tako, kar se lahko prepričamo, če opazujemo dalje časa tiste oračeve stopinje. Po nekaj dneh izgine mokrota iz njih, da se osušijo in razpokajo. Če grebemo prst, pa vidimo, da je zemlja pod prebrano plastjo še vedno vlažna. Temu pojavu pravimo s tujim imenom kapilarnost ali lasničavost tal. Lastnost zemlje je namreč, da gornje plasti vlečejo vodo iz nižjih pod vplivom izhlapevanja. Pri oračevih stopinjah je kapilarnost zemlje dobra, če pa z brano ali s kultivatorjem zdrobimo zgornjo plast, pretrgamo pot vlagi in jo tako ohranimo v zemlji, da napaja rastline. Druga korist obdelave zemlje s kultivatorjem v suši je pa v zatiranju plevela, ki kot nezaželjeni vsiljenec odjeda kulturnim rastlinam potrebno vlago. Dokazano je, da od vzema plevel letno tisoče hl vlage zemlji. Ko so uvajali pred leti v hmeljarstvo prve kultivatorje, jih kmetje niso pohvalili, ker so si malo zmogli z njimi v zacelinjeni, s pirnico prerasli zemlji. Verjeli so le na plug in brano. Sčasoma so pa le uvideli, da kultivator ni orodje za podoravanje plevela, temveč za preprečevanje njegove rasti.

Sedaj je treba storiti še korak dalje in uporabljati kultivator kot najuspešnejše orožje proti suši. Zato za vsakim nalivom, čim se svet toliko osuši, da se ne maže, takoj gori in doli po hmeljnikih s kultivatorjem, ki nam bo najboljši varčevalec vlage v zemlji in porok za primeren donos pridelka kljub sušnemu letu. Seveda velja to, kar smo povedali za hmelj, tudi za vse druge okopavine. Bolj ko pritiska suša, bolj rij po zemlji, ki bo zrahljana lahko upila vsak dežek in celo roso, po nalivu spet zrahljana pa ne bo pustila vlage izhlapeti.

Zadruga za skupno obdelovanje zemlje v Bolgariji

Po »Novi zadrugi« posnemamo:

S takimi zadugami so začeli v Rusiji kmalu po oktobrski revoluciji leta 1917. Tamkajšnje zadruga za skupno obdelovanje zemlje so znane pod imenom »kolhoz«. One predstavljajo doslej najboljšo rešitev agrarnega vprašanja vsaj za nekoliko zadnjih stoletij. Na ta način je pač razumljivo, da se je za ruske kolhoze začel zanimati ves svet, a narodi, ki zaradi nerešenega agrarnega vprašanja še trpijo, so začeli resno razmišljati o tem, kako bi ruski primer prilagodili svojim razmeram. Tak poskus so napravili tudi v bratski Bolgariji.

Bolgarija je pretežno dežela kmetovalcev — malih posestnikov. 67% vseh kmetijstev ima manj od 5 jutrov zemlje. 200.500, t. j. ena četrtina vseh gospodarstev je brez vprežne živine. Pluge najdemo samo na 18% vseh gospodarstev do 5 ha. Traktorjev je bilo v vsej Bolgariji okoli 2000 in to skoraj samo na državnih in privatnih veleposestvih. Zaostalost bolgarskega kmetijstva se vidi tudi po tem, da je n. pr. Belgija dobivala na 1 ha 218 kg koruze, Bolgarija pa samo 121 kg, pšenice je Belgija pridelala 265 kg, Bolgarija pa samo 115 kg na ha. Vendar pa je imela Bolgarija nad 1000 agronomov, 25 srednjih kmetijskih šol (stara Jugoslavija, ki je bila dvainpolkrat večja, je imela samo 3) ter blizu 200 nižjih kmetijskih šol in stalnih tečajev (stara Jugoslavija komaj okoli 30); imela je tudi zadrugištvu, ki je bilo močnejše nego v stari Jugoslaviji. Kljub vsemu temu je zaostalost v kmetijskem gospodarstvu bila velika in je od dneva do dneva predstavljala bolj pereče vprašanje.

Bolgari pa so začeli resno razmotrivati ter prišli do zaključka, da se veliko gospodarstvo bolj izplača (bolj rentabilno je) kakor malo. Kako pa doseči prednosti velikega posestva? Z zadrugišnim obdelovanjem zemlje.

Že leta 1930. je prišlo v Bolgariji do močnejšega gibanja za ustanavljanje zadrug za skupno obdelovanje zemlje, očitno pod vplivom ruskega uspeha s kolhozi. Vendar to prvo močnejše gibanje ni dalo večjega uspeha, ker so se glavne moči trošile v boju med dvema mišljenjima: Eni so trdili, da je pogoj za skupno obdelovanje predhodna nacionalizacija zemlje, a drugi so trdili, da je mogoče organizirati skupno obdelovanje tudi brez rušenja načela zasebne lastnine. Nadaljnje ovire so bile: 1. pomanjkanje izkušenj za tako delo; 2. pomanjkanje traktorjev; 3. sovražno stališče države napram temu gibanju in 4. velika gospodarska kriza po l. 1930.

Novo gibanje je začelo l. 1938., pa se je do l. 1941. ustanovilo že 34 takih zadrug. Boj se je tudi tokrat nadaljeval, vendar je ni bilo sile, ki bi mogla zaustaviti voljo izkoriščenega kmetijskega naroda. Sicer je ta boj imel tudi koristne strani. Ne le, da so pristaši misli o zadrugišnem obdelovanju zemlje postali vnetejši in vztrajnejši, nego so se razčistila tudi važna vprašanja, tako n. pr. o tem, kako se naj postopa v zadrugi z onimi, ki so vložili zemljo in inventar, in kako z onimi, ki so dali samo delo.

L. 1944., v času osvoboditve, je ostalo od 34 zadrug še 28 zadrug. Po osvoboditvi, ko je propadel tudi narodu soražni fašistični režim, pa je Domovinska fronta postavila te zadruga na eno od prvih mest svojega programa in je bilo od 30. junija 1945 ustanovljenih 346 zadrug, tako da jih je bilo skupaj 374 z 32.273 zadrugišniki in 141.850 ha zemlje.

Da bi se še bolj pospešilo ustanavljanje in delovanje

zadrug z obdelovanjem zemlje, je narodno vodstvo že v aprilu 1945 izdalo poseben zakon za te zadruga, Temeljna načela zakona so:

I. **Zemlja.** Vložena zemlja je kot zasebna lastnina zadrugišnikom zajamčena. Vstop je prostovoljen, toda članstvo mora trajati najmanj tri leta. Tisti, ki nimajo zemlje, morajo ostati v zadrugi najmanj eno leto. Zadrugišniki lahko vloženo zemljo prodajo, toda zadruga ima prednostno pravico pri nakupu. Pri izstopu iz zadruga dobi član zemljo iste vrednosti na robu zadrugišnega polja. Zadrugi se preda vsa zemlja, razen stanovanjskih hiš in malih gospodarskih poslopij ter nekaj malo zemlje okoli hiše (v Rusiji mora ta zemlja biti manjša od 1 ha).

II. **Inventar,** živi in mrtvi, ki je potreben pri obdelovanju zemlje se preda zadrugi. Zadruga dobi vprežno živino, a zadrugišniku ostanejo za zasebno uporabo krave, svinje, ovce, koze in perutnina. Zadruga pa lahko organizira posebne farme za svinjerejo, perutnino itd.

III. **Gospodarski dvor** je središče vsega zadrugišnega življenja. Tu je navadno več poslopij, v katerih so hlevi, shrambe, delavnice itd.

IV. **Organizacija dela.** Zadrugo upravlja upravni in nadzorni odbor. Pri vsakem upravnem odboru je agronom. Vsa dela opravljajo delavne brigade od 100 do 150 ljudi, starih od 15 do 55 let. Vsaki brigadi se dodeli primerna površina z raznimi kulturami. Plača se za »delovni dan« (»trudoden«).

Najbolj občutljivo vprašanje je bilo v tem, kako se naj deli dobiček-višek. Tu sta se borili dve mišljenji. Eni so rekli, da se naj za vloženo delo plača običajna dnevica (mezda) a višek se naj da zadrugišnikom, ki so vložili zemljo in inventar. Drugi so zahtevali, da se vložena zemlja smatra kot posojilo, kateremu je treba dati zakonite obresti, a ostali višek se razdeli vsem, ki so delali, po številu delavnih dni. V prvem primeru bi bili prikrajšani zadrugišniki brez zemlje, v drugem primeru bi pa odbijali od zadrug lastnike zemlje. Zato je bilo treba najti kompromisno rešitev. Po novem zakonu se postopa tako, da se od kosmatega dohodka odbijejo stvarni stroški, ostanek pa se razdeli takole: do 30% renta za zemljo, do 60% plača za delo in 10% v fonde.

Hmelj letnika 1943 prodan

Nujno opozarjamo vse one hmeljarje, ki imajo v zalogi hmelj letnika 1943., da ga postavijo zanesljivo od 10. do 15. maja t. l. v zadrugišno skladišče v Žalcu. Tega roka ne bomo mogli nikakor podaljšati, ker mora biti ta hmelj do 20. maja odpremljen.

Kdor še ni prijavil zalog starejših letnikov, naj to takoj stori. Nihče pa naj ne vozi tega hmelja v zadrugišno skladišče, ker ga ne bomo sedaj sprejemali.

Čas prevzema teh starejših letnikov bomo, kadar bodo prodani, pravočasno javili.

VRNITEV LASTNIH VREČ

Obveščamo vse hmeljarje, ki so oddali hmelj v lastnih vrečah, da so te sedaj pripravljene. Kdor teh vreč še ni dvignil, naj pride ponje v zadrugišno skladišče do konca meseca maja 1946.

Hmeljarstvo v Sovjetski zvezi

Hmelj je izrazito industrijska rastlina. Ker je glede podnebnih in talnih razmer zelo zahtevna, jo gojijo le nekatere dežele. Kjer hmelj rase, še nikakor ni rečeno, da se tamkaj tudi največ uporablja. V glavnem se je naselila pivovarska industrija v onih predelih zemlje, kjer uspeva hmelj in je tam tudi dosti odjemalcev za to industrijo, ker pijejo ljudje po teh krajih več piva. Take države, ki konsumirajo mnogo piva, so zlasti severne dežele naše zemeljske krogle. Zaradi hladnega podnebja ne uspeva tam vinska trta in ne pridelajo vina, zato so pa bolj navezane na uživanje piva. Največ se menda te pijače na zemlji popije v anglo-saksonskem svetu, skandinavskih deželah, Nemčiji in zadnje čase tudi v Sovjetski zvezi.

Pivovarništvo se je v ZSSR že precej razvilo. Svoje potrebe krije tamkajšnja pivovarska industrija delno z domačim, delno s tujim hmeljem, ki ga uvaža iz drugih, hmelj pridelujočih držav. Vsem našim hmeljarjem je pač znano, da SZ uvaža tudi naš golding, saj je kupila pri naši Hmeljarski zadrugi letos kar polovico lanskega pridelka in je kupovala naš hmelj že 1940. leta, in ga delno prodala naprej v Ameriko, ko je začetek vojne drugim državam onemogočal plovbo po morjih.

Sovjetska zveza nima samo že dobro razvite pivovarske industrije, temveč je tudi sama velik pridelovalec hmelja. Sedaj še sicer ne pridelata toliko hmelja kakor n. pr. Češka, Nemčija, Anglija ali Amerika, vendar je pričakovati, da se bo po širni ruski zemlji hmeljarstvo še zelo razvilo, ker ima pač vse pogoje za to. Danes se tam hmelj ne prideluje v strnjjenih okoliših, temveč raztreseno po raznih oblasteh.

Kdaj so začeli v Rusiji gojiti hmelj, ni povsem znano. Brez vsakega dvoma pa je, da je tekla zibelka evropskemu hmeljarstvu v Rusiji, in sicer na Kavkazu, kamor so uvedli hmelj iz njegove pradomovine Iraka. Prvi hmeljarji so bili Oseti, narod na Kavkazu, od koder se je ob preseljevanju narodov prenesla kultura hmelja v zapadno Evropo in dalje v Ameriko.

Stari ruski zapiski dokazujejo, da so v Rusiji gojili hmelj že v 10. stoletju po našem štetju in se je že v 13. stoletju prodajal v tujino ruski hmelj iz hmeljarskega okoliša Tver pri Moskvi. Uživanje piva pa se je v 15. stoletju že tako razširilo, da so morali neki ruski vladarji celo prepovedovati uživanje hmeljskih pijač. Celó v jeziku je ostala beseda nahmeljen za opitega človeka.

V drugi polovici 19. stoletja pa ruski pivovarnarji niso hoteli več variti piva iz domačega hmelja zaradi njegove slabe kakovosti ter so ga začeli uvažati iz tujine. Pivovarnarji so bili namreč Nemci, zato so omalovaževali domač pridelok. Prepričevali so vlado, da se z domačim hmeljem ne da variti dobrega piva in da je zato potrebno uvažati tuj hmelj. Vlada jim je nasedla in res znižala carino na inozemski hmelj. Posledica tega je bila, da je začelo prej lepo razvito rusko hmeljarstvo propadati.

Pred popolnim propadom je rešil rusko hmeljarstvo Nikolaj Železnov. Posrečilo se mu je zopet dvigniti nazadujočo hmeljsko kulturo do zavidljive višine. Kakovostni hmelj so gojili v določenih okoliših srednje, jugozahodne in severozahodne Rusije, dočim so sadili nekvalitetni hmelj po vsej obširni državi. V srednji Rusiji gojijo danes ob reki Guslisy v bližini Moskve žlahten hmelj v tako gostem sestavu, da pride na hektar 18.000 rastlin,

torej štirikrat bolj na gosto kakor pri nas. Tudi ob reki Oki so večja hmeljišča, kakor tudi v jugozahodnem delu okoli Rovna, Lucka in Žitomirja ter v severozahodnem delu države okoli Minska, Bialistoka in Grodna.

V začetku tega stoletja pa je začelo hmeljarstvo v Rusiji spet nazadovati. Pred prvo svetovno vojno je bilo okoli 10.000 ha zemlje zasajene s hmeljem. V Voliniji sami je bilo pod hmeljem 8000 ha, okoli Moskve 1000 ha, v severni Rusiji 500 ha, ostalo pa okoli Bialistoka, Kazana in drugje.

Sloves, ki ga je uživalo rusko hmeljarstvo še pred prvo svetovno vojno, se je zmanjšal z nazadovanjem produkcije med prvo svetovno vojno. Razširili so površino hmelja šele leta 1922., ko se je proizvodnja piva znatno povečala. Pivovarne so se zelo množile. Leta 1924. je bilo v Rusiji 234 pivovarn, v katerih se je nakuhalo 2,5 milijona hl piva. S hmeljem zasajena površina je tedaj znašala komaj 800 ha. Ker se je v državi predvsem pridelalo premalo hmelja, so bile pivovarne navezane predvsem na uvoz. Hmelj so uvažali največ iz Češkoslovaške. Poslej se ni le polagoma dvigala produkcija piva, temveč tudi poraba hmelja do druge svetovne vojne, ko se je rusko hmeljarstvo brzkone tudi zelo zmanjšalo, ker so bili zaradi vojne zlasti v okupacijskem ozemlju uničeni hmeljski nasadi.

O hmeljskih nasadih kakor tudi o proizvodnji piva v ZSSR po zadnji domovinski vojni nimamo novejših podatkov, vendar vsi znaki kažejo, da se je obnovilo in še povečalo pivovarništvo, počasi pa se obnavljajo tudi uničena hmeljišča v omenjenih hmeljskih okoliših Rusije in Ukrajine.

Javite stanje nasadov

Opozarjamo, da smo že v zadnji številki našega lista pozvali hmeljarje, naj javijo Hmeljni komisiji v Žalcu do 20. maja t. l. na priloženih obrazcih stanje svojih nasadov. Ker tiskovin takrat iz tehničnih ozirov ni bilo mogoče odpremiti, smo jih priložili danes. Vsi hmeljarji naj izpolnijo o b a i z v o d a t o č n o v v s e h r u b r i k a h.

Izpolnjene obrazce dajte čim prej potrditi pri krajevnem LO, ki vam enega vrne, da ga shranite doma, druge pa pošlje krajevni LO skupaj do 31. maja letos Hmeljni komisiji v Žalcu.

Razno

Kompletno 4 kvdr. m. hmeljsko sušilnico s pocinkano mrežo proda Uratnik Ivan na Polzeli 110.

Velenjski premog za sušenje hmelja je do konca junija v prosti prodaji po isti ceni, kakor bi ga sicer dobili zadrugi potom zadruga. Zato opozarjamo hmeljarje, da si ga pravočasno preskrbe, ker tudi zadruga ne bo mogla pozneje oskrbeti članov z njim. Premog lahko naroči več hmeljarjev skupaj kot vagonsko pošiljko pri rudniku v Velenju, da pridejo ceneje do blaga.

Bakreno apno dobi vsak hmeljar v združnem skladišču v Žalcu in sicer 10 kg na vsakih 1000 sadežev. Hmeljarji, preskrbite se pravočasno za boj proti peronospori!

Vsem hmeljarjem sporočamo veselo vest, da je ves pridelek hmelja letnika 1945 prodan. Kakor hitro bo odpremljen in plačan, ga pričnemo izplačevati, kar bomo pravočasno javili.

Posojene škropilnice smo v pretežni večini že dobili vrnjene. Sedaj jih preizkušamo, da bo prejel vsak hmeljar svojo škropilnico vrnjeno v najlepšem redu. Vsakega lastnika bomo pisмено obvestili, kdaj naj pride ponjo.